

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XXX. Differentia 3. Iure civili aliqui contractus bonæ fidei sunt, alii stricti
Iuris. Iure Canonico autem omnes contractus bonæ fidei esse censentur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

missorem tenderet; ut si es mihi obligatus in centum, & promittis Titium pro te fidei iurum. 5. Cum promittitur factum alienum, non ut factum personæ alienæ, sed ut qualitatis rei in stipulationem deductæ, ut si mihi servum vendas, promittasque, eum sanum esse, vel minime fugitivum. 6. Si promissioni facti alieni addatur iuramentum, promissio utriusque valebit, quia iuramentum habet vim, ut videaris promississe meliore modo, quo valere potest. 7. Quando promissioni additur poena ad interesse ex gr. promitto fore, ut liceat tibi huc fundum habere, nec à quoquam turbatum iri in possessione, & si quis litæ moverit, promitto centum. Nam istam poenam poterit stipulator exigere, si contra actum fuerit. 8. Cum quis locavit, commodavit, vel deposuit servum suum penes alium, & ab illo stipulatus est, ne is servus ab alio efficeretur fur, aut fugitivus, ista promissio de facto alterius obligat promittentem, quia servus censetur commissus custodiæ ejus, qui

ipsum in commodatum, vel depositum accepit. Ita ferè Mynsing. l. 3. Instit. tit. 20. §. Si quis alium. Præter hæc parochus stipulari potest alteri, quando agitur de restitutione usurarum, c. Quamquam. & ult. in 6. de usur. Notarius quoque in favorem tertii paciscendo, & generaliter agnoscit Sanchez l. 1. de Matr. disp. 7. n. 10. favore piæ causæ alterum pro altero stipulari posse.

III. Ex quibus manifestè colliguntur leges, & Canones in hac materia non omnino dissonare, sed pro materia, & personarum conditione, permitti, & non permitti alienas stipulationes. V. Prima Proem. Gregorianon. 23. tul. Clar. v. Dicitio, Q. 13. Covar. l. 1. Var. c. 13. n. 11. Molin. disp. 259. & 264. Fachina. l. 3. Controvers. c. 19. Alciatum in tit. Si certum petatur, n. 9. Duaren. in tit. de verb. oblig. v. Alteri. Sanchez loc. cit. Layman l. 3. Tract. 3. Par. 3. c. 1. n. 4. Anton. Gomez. 2. c. 11. n. 18. Everard. Bronchorst Centur. 4. assert. 40.

XXX.

DIFFERENTIA 3.

Iure civili aliqui contractus bonæ fidei sunt, alii stricti Iuris. Iure Canonico autem omnes contractus bonæ fidei esse censentur, l. Bona fides 31. ff.

Depositi l. Bonam fidem, C. de act. & oblig.

Baldus in c. 1. de plus petitio.

I. **N**Ota & celebris contractuum divisio est in eos, qui bonæ fidei sunt, & qui stricti juris. Bonæ fidei admittunt Judicis seu boni viri benignam interpretationem: quam, qui stricti juris

nuncupantur, respiciunt, §. In bona fide Instit. de action. & l. Consensu, ff. de obligat. & actionibus. Menoch. de arbitr. Q. 3. n. 9. Hujus divisionis Originè, & causam accuratè prolequitur Covarr. in reg. postulat. p. 1. 21.

part. 2. §. 6. n. 4. exclusâ aliorum minùs idoneâ expositione.

Bonæ fidei contractus est emptio, venditio, locatum, conductum, negotia gesta, mandati, depositi, pro locio, tutelæ, commodati, pignoratîo, familiaris hereditariæ, communi dividundo, &c. stricti Juris stipulatio, mutuum, emphyteusis, donatio. Cur autem hi, & non illi bonæ fidei censeantur, causam Silvester assignat: *Primò*, quia si dolus causam contractui dedit, non tenet. *Secundò*, quia veniunt usuræ ex mora. *Tertiò*, quia Judex ex æquo, & bono æstimare potest, quid compensandum, aut restituendum sit. At idem in aliis cur non permittitur? An quia emptio, & similes contractus magis quotidiani sunt, ut *Molin. censet disp. 259. §. Discrimen*, an bono publico id expedire primi auctores judicarent?

II. Covarr. sanè Jure Canonico quoque receptam esse divisionem illam pro-

nunciat loc. cit. *Baldus* è contra omnes omnino contractus bonæ fidei esse dicit, adeoque prædictam divisionem Jure pontificio non agnosci. Sed ne æquivocatio nos fallat, distinctio Glossæ notanda est, videlicet bonam fidem aliquando sumi, ut opponitur fraudi; aliquando ut est temperamentum juris rigidi. Priore modo quilibet contractus bonæ fidei esse debet, id est, fieri & servari absque dolo; posteriore modo bonæ fidei est emptio cum aliis lupiâ enumeratis, in quibus admittitur benigna interpretatio viri boni, seu arbitri, ne nimium graventur contractantes. E contra stricti juris censetur mutuum, & stipulatio, quia non admittunt interpretationem, sed præcisè, quod actum est, præstari debet. Centum pro mutuo dedi, centum pari bonitate reddes, & sic in aliis. *V. Comit. de Contract. Par. 3. c. 5. n. 9. Everard. Bronchorst Centur. 4. assert. 32.*

XXXI.

DIFFERENTIA 4.

Promittens aliquid dare sub pœnâ, si omittat aliquid, Jure civili ad totam pœnam obligatur: I. In executione 85. §. Item si ita, ff. de verb. oblig.

Secùs Jure Canonico, c. Suam, de pœn. Bartol. 50.

I. **L**egis citatæ, In executione, tenor est, si ita stipulatio facta est, si fundus Tatianus datus non erit, centum dari, nisi totus detur, pœna committitur centum; nec prodest partes fundi tradere cessante uno: quemadmodum non prodest ad pignus liberandum partem creditori solvere. Item, l. stipu-

lacionum 5. §. Si sortem eod. si sortem promiseris, & si ea soluta non esset pœnam, etiam si unus ex hæredibus tuis portionem suam ex parte solverit, nihilominus pœnam committet, donec portio cohæredis solvatur. Accedit ratio, quia nihil actum videtur, ubi superest aliquid agendum, l. pen. C. de his, quib.

E

quib.